

Id-Dipartimenti tal-Malti fil-Kulleġġi ta' Malta u Ghawdex

L-Eżamijiet ta'
Nofs is-Sena 2017 - 2018

IL-LIVELLI

6-7

IS-SEBA' SENA

IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh)

IL-HIN: 15-il minuta

Il-Karta tal-Ghalliema

Gwida ghat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

1. L-ghalliema tal-Malti li se jmessu l-eżami tas-smigh isellmu lill-istudenti u wara li jitqassmu l-karti tal-eżami tas-smigh jghidulhom: *“Bongu. Nitlobkom biex tiktbu isimkom, kunjomkom u l-klassi fil-post ipprovdut fil-karta ta’ quddiemkom.”*
2. Meta l-ghalliema jaraw li l-istudenti lestew, jghidulhom: *“Issa se tinqralkom l-ewwel silta. Nitlobkom toqoghdu attenti ghall-qari. Ma tistghux tiktbu jew tahdmu l-eżercizzji waqt li tkun qed tinqralkom is-silta.”*
3. L-ghalliema jaqraw l-ewwel silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jghidu lill-istudenti: *“Issa se jinqrawlkom l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji li tridu tahdmu fuq is-silta li ghadkom kemm smajtu. Tistghu tahdmuhom waqt li qed tinqara. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darb’ohra.”*
4. L-ghalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jinghataw ftit hin biex jahdmu qabel ma jibda t-tieni qari tal-ewwel silta. Wara jghidu lill-istudenti: *“Issa se tinqralkom ghat-tieni u l-ahhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżercizzji. Tistghu tkomplu tahdmu waqt dan il-qari.”*
5. Kif l-ghalliema jtemmu t-tieni qari jaghtu ftit hin biex l-istudenti jkomplu jahdmu l-karta. Wara jghidu lill-istudenti: *“Issa se tinqralkom it-tieni silta. Nitlobkom toqoghdu attenti ghall-qari. Ma tistghux tiktbu jew tahdmu l-eżercizzji waqt li nkun qed tinqralkom is-silta.”*
6. L-ghalliema jaqraw it-tieni silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jghidu lill-istudenti: *“Issa se tinqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji li tridu tahdmu fuq is-silta li ghadkom kemm smajtu. Tistghu tahdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darb’ohra.”*
7. L-ghalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżercizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jinghataw ftit hin biex jahdmu qabel ma jibda t-tieni qari tas-silta.
8. L-ghalliema jghidu lill-istudenti: *“Issa se tinqralkom ghat-tieni u l-ahhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżercizzji. Tistghu tkomplu tahdmu waqt dan il-qari.”*
9. Hekk kif tghaddi kwarta mill-bidu tal-eżami, l-ghalliema jghidu lill-istudenti: *“Il-hin tal-eżami ghadha. Jekk joghgobkom ieqfu mill-kitba u se jingabru il-karti. Grazzi.”*
10. L-ghalliema ghandhom jaraw li l-karti kollha tal-eżami tas-smigh jingabru qabel l-istudenti jistghu jkomplu bl-eżami tal-qari u l-kitba.

Il-Qari tal-Ewwel Silta: **Il-Furketta**

Il-furketta ġiet ivvintata wara l-imġharfa u s-sikkina. In-nies kienu jippreferu jużaw is-swaba' ta' jdejhom biex jieklu. L-ewwel furketta li rifset fil-kontinent Ewropew kien f'Venezja. Madanakollu l-Venezjani kienu jqisu l-furketta bħala skandlu kontra Alla, li tana s-swaba' biex nieklu bihom!

Il-furketta kompliet tikseb il-popolarità tagħha meta bdiet diehla l-idea ta' iġjene. Biss l-irġiel xorta qagħdu lura milli jużawha għax kienu jqisuha bħala xi haġa tan-nisa. Il-furketta, simili ta' kif inhi illum, ġiet ivvintata fil-Ġermanja lejn nofs is-seklu 18. Illum il-ġurnata, il-furketta hija ferm aktar popolari mill-imġharfa u s-sikkina.

Jeżistu madwar 40 tip differenti ta' furketta, fosthom hemm tal-barbikju, tal-laħam, tal-ħut, tal-ġobon, tad-deżerta, tal-ġelat u tal-ispagetti.

(Addattament minn RM2000 Awwissu/Settembru 2016)

Tahriġ A. Wieġeb skond dak li smajt fis-silta.

(5 marki)

1. Il-furketta ġiet ivvintata wara
  - a. l-kuċċarina.
  - b. l-imġharfa.
  - ċ. l-platt.
2. In-nies kienu jippreferu jużaw _____.
3. Fil-kontinent Ewropew, il-furketta rifset għall-ewwel darba
  - a. f'Venezja.
  - b. fl-Awstrija.
  - ċ. fil-Ġermanja.
4. L-irġiel kellhom l-idea li l-furketta hija xi haġa
  - a. pulita.
  - b. popolari.
  - ċ. tan-nisa.
5. Jeżistu madwar 40 tip differenti ta' furketta fosthom tal- _____
u tal-_____.

Il-Qari tat-Tieni Silta: **Ma kienx ġurdien**

It-tewmin, Lara u Emma kienu medhijin fil-kċina. Lara kienet qed tiżbarazza l-kċina u Emma kienet qed tipprepara l-ikel.

Lara semgħet hoss ħafif ħafna ta' thaxwix. Mad-daqqa u l-ħin raw ġurdien għaddej fuq il-bank tal-kċina. Bil-fixla li ħakmitha, Lara waqqgħet munzell platti li kienet se tpoġġi fid-*dish washer*.

Lara, biex tipprova taqbad 'il-ġurdien, bdiet tagħti daqqiet ta' xkupa mal-bank tal-kċina u tajret kull haġa li kien hemm fuq il-bank. Il-fruttiera mimlija laring, tuffieħ u għajnbaqar waqgħet mal-art. Il-ġurdien laħaq ħarab.

Emma dehrilha li rat 'il-ġurdien tiela' mal-bankijiet tal-kċina u tat daqqa ta' tagen tant kbira li laqtet il-vetrina. Kulma kien hemm fiha waqa' mal-art. Kien hemm hoss qawwi ħafna ta' ħġieġ jinkiser.

Lara u Emma marru jaqbzu fuq il-ġurdien meta fl-istess waqt ħabtu f'xulxin u waqqgħu l-buqari kollha. Reggħu semgħu t-thaxwix. Harsu 'l fuq u lemħu 'l-ġurdien jaħrab għal ġol-ġnien. Mhux biss ma qabdux 'il-ġurdien imma ġabu l-kċina fi stat ta' herba.

(Miktuba mill-istudenta Alexia Spiteri)

Tahriġ B. Wieġeb skont dak li smajt fis-silta.

(5 marki)

1. It-tewmin Lara u Emma kienu medhijin fil-

a. bank.

b. kċina.

ċ. ġnien.

2. Mad-daqqa u l-ħin raw _____ għaddej.

3. Il-fruttiera li waqgħet mal-art, kienet mimlija tuffieħ, għajnbaqar u

a. ħawħ.

b. mandolina.

ċ. laring.

4. Kien hemm hoss qawwi ħafna ta' _____ jinkiser.

5. Mhux biss ma qabdux 'il-ġurdien, imma ġabu l-kċina fi stat ta'

a. herba.

b. ġlied.

ċ tkissir.

Tmiem il-karta